

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje i Medjimurje

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szöveggőzt és nyilttér 1'50 dinár, rendes 1'—Din., apróhirdetés 0'70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

Az előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. november 30.

48. Szám.

Európa fegyverben.

Európa évi két milliárd dollárt költ fegyverkezésre. — Elkerülhetetlen a rossz békeszerződések revíziója, ha el akarják kerülni az újabb katasztrófát.

Fred A. Britten az amerikai parlament tengerészeti bizottságának elnöke, aki a világháború után tizenkétszer utazta be Közép-Európát, egy nagy újságnak a következőkben számol be észleleiről.

Megjegyzik, hogy ismeri minden egyes állam ügyét-baját s sok olyan egyéniséggel találkozott, akik döntő szerepet játszottak a versaillesi szerződés megalkotásánál s akik ma is kezükben tartják a világbéke ügyét.

Megállapítja, hogy a háborus készülődések ma sokkal nagyobbak, mint 1913-ban. Azért azonban túlzás lenne azt állítani, hogy közvetlen háborus veszély fenyeget. Most ugyan több ember áll fegyverben, mint 1913-ban s annak dacára, hogy folyton a takarékoságot emlegetik, Európa napi kiadása 6 millió dollár, azaz évi két milliárd dollár az elkövetkezendő háborúra.

A Népszövetség hat év óta még annyit sem tudott elérni, hogy valamilyen korlátozást léptetett volna érvénybe s ez azt mutatja, hogy az érdekelt államok nem akarják a leszerelést, hanem inkább akarják a harcot, minthogy a versaillesi szerződésben elkövetett hibákat kijavítsák.

Ha annak idején Wilson híres 14 pontjához ragaszkodtak volna, nem lenne annyi nyugtalanság. De Clemenceau, Somino, Orlandó, Lloyd George és a többi akkori vezető személyiség, ahelyett, hogy az emberek millióinak megadták volna az önrendelkezési jogot, inkább megtevesztették Wilsont s épen elveinek ellenkezőjét valószínűsítették meg, miközben Wilson a Népszövetség megállapításával foglalkozott. Pedig például mindenki tudhatja, hogy a csehszlovákiai németek nincsenek megelégedve a mai helyzettel s Csehszlovákia egész nyugati része Németország mellett szavazna. Tirol nagy részét politikai okokból adták Olaszországnak, pedig az száz százalékosan német. Ezek ezer év múlva is németek lesznek, mert sem-

Politikai hírek.

Öfelsége a király nyilatkozata egy párisi lap számára. Öfelsége érdekes nyilatkozatot adott a párisi „Le Journal“ szerkesztőjének. A békéről a következőket mondotta: „Legőszintébb kívánságunk az, hogy valamennyi szomszédunkkal jó viszonyban éljünk.“ A fegyverkezéssel a következőleg szolt a király: „Mi a fegyverkezést sohasem tagadtuk, de hangsúlyoztuk, hogy Jugoszlávia azért fegyverkezik, mert törhetetlen akarata az, hogy a jelenlegi helyzetet és a békeszerződéseket megőrizze.“ — A jugoszláv fegyverkezésnek nincs agresszív tendenciája és az kizárólag védekező jellegű.

mi közülük az olaszokhoz. Ezt az olaszok maguk is tudják. Nem szabad tehát ezt a Versaillesben megalkotott határvonalat megtartani, mert ez Európa egyik legérzékenyebb pontja.

Miután a békeszerződések megalkotói Ausztria—Magyarországot feltranszirozták s mindent elvettek Ausztriától, ami csak érdemes volt, Ausztria elszegényedett, kénytelen tehát Németországhoz csatlakozni. A német nép pedig mindig követelni fogja a revíziót, mert a szerződés Németországra hártja a felelősséget a háborúért s ezt a passzust Németország a szerződésben nem tűri. A lengyel korridor szintén nagyon sérti Németországot s addig nem lesz nyugvás, míg Németország ezt vissza nem kapja.

Oroszország csak alkalomra vár, hogy Romániát megtámadhassa Besszarabiáért. S ha ez elkövetkezik, akkor Közép-Európában nagy átalakulás lesz, mert Oroszország összes elvesztett területeit vissza követeli s az Lengyelországra is válságos helyzetet jelent.

Franciaországot szerződés köti, hogy Lengyelország mellett álljon, de kérdés, hogy Németország — amely köztük van, megengedi-e, hogy francia csapatok átvonuljanak rajta?

Francia és Olaszország nem tudnak megegyezni a flotta kérdésben. A két állam között mélyre ható feszültség van, amit fokoztak az olasz határ mentén le-

Az általános közigazgatási eljárásról új törvény jelent meg. A törvény múlt év január hatodika óta a negyedik nagyobb jelentőségű adminisztrációs törvény. Most a közigazgatás az egész ország területén egységes, kivéve a közigazgatási büntető eljárást. A törvény kiterjed a legfelsőbb ellenőrzésre, a miniszterimok, bánóságok, városok, községek és falvak közigazgatásának működése fölött. A törvény számot vetett a falvak különleges viszonyaival is és ezek részére külön eljárást szab meg.

Gróf Bethlen Berlinben. A magyar miniszterelnök e hó huszonkettedikén Berlinben idő-

folyt francia hadgyakorlatok. Egy szép napon beüt a robbanás és egész Európa megint háboruba fog keveredni.

Európa egyensúlya ma bizonytalanabb, mint a világháború előtt volt. Talán a Népszövetség megakadályozhat egy újabb világháborút; ha azonban ez sikerül, akkor újra kell megszerkeszteni a versaillesi szerződést és ujonnan kell a határokat megállapítani Wilson 14. pontja alapján. Az önrendelkezési jogot tiszteletben kell tartani s alapján meg kell változtatni az egész európai diplomáciát. Amíg az európai államférfiak és diplomaták nem fognak a modern amerikai diplomácia elvei alapján gondolkodni és cselekedni, addig nem lehet szó biztos világbékéről.

Az Egyesült Államoknak nem szabad még egyszer beleavatkozni egy európai háboruba. Tekintélyüket pedig minden ország előtt egyformán fenn kell tartani.

Szükség van olyan flottára, amely nem marad egyik állam flottája mögött sem s ennek a flottának az egész világon meg kell védeni az amerikai kereskedelmet s meg kell értetni minden nemzettel, hogy jobb, ha kezüket távol tartják Amerikától.

Ez az amerikai nemzet legnagyobb életbiztosítása.

Fred. A. Britten 1913-ban az amerikai képviselőházban egy beszédében rámutatott az Ausztria és Szerbia között fenyegető veszélyt s megősolta a nagy háborút.

zött a német kormány meglátogatása céljából. A magyar miniszterelnököt megérkezése után azonnal fogadta a német birodalmi külügyminiszter, majd Hindenburg köztársasági elnök. A német újságok a magyar külügyminisztert, mint Németország-vendégét üdvözlük. Gróf Bethlen látogatásának célja Berlinben az, hogy a magyar és német külpolitikát párhuzamba hozza s egyesítse a legyőzött államok barátságos támogatását, békeséges uton orvosolni Magyarországnak azon nagy sérelmét, amelyet területe háromnegyed részének elvesztése folytán szenvedett. Ezen cél elérésére folytat Magyarország Olaszországgal s Ausztriával is a legőszintébb barátságon alapuló külpolitikát. Azonkívül igyekszik a magyar miniszterelnök Németországgal szorosabb gazdasági összeköttetést is felvenni, amely az utóbbi időben érezhetően meglazult. A magyar miniszterelnöknek Budapesten a parlamenti ellenzék részéről ugy a berlini, mint az ankarai látogatása miatt is nem csekély támadásban van része, mert az ellenzék szerint a miniszterelnök kétféle külpolitikát folytat, melyet hol gazdaságinak, hol meg politikának minősít.

Csehszlovákia és Magyarország között gazdasági háború fog kitörni. A prágai kormány felmondta december 15.-re a Magyarországgal kötött gazdasági szerződést s mivel megegyezésre a két kormány között nincsen kilátás, a gazdasági vámháborút kikerülhetetlennek tartják. A magyar kormány felajánlotta ugyan, hogy Genfben tárgyaljanak ez érdemben.

Olasz-orosz viszonylat. Az új olasz követ mostanában adta át megbízó levelét Moszkvában. A követ ez alkalommal kijelentette, hogy ezután az olasz-orosz viszonylatban új korszak következik s már a legközelebbi jövőben teljesen bizalmas viszony áll be a két állam között. — Kommunista oldalról Kalinin kijelentette, hogy szovjet Oroszország is azon fáradozik, hogy Olaszországgal lehetőleg minden téren a legszorosabbra fűzhesse az összeköttetéseket.

A Kisantant a Habsburgok visszatérése ellen. Genfből érkezett hírek szerint a Kisantant államok kormányai között

teljes az egyetértés arra az esetre, ha a Habsburgok részéről kísérlet történnék a magyar trónra lépésre. Ebben az esetben a Kisantant teljesen elzárná összes határait Magyarország felé s egyben lépéseket tenne ez ügyben a Népszövetségnél. Kisantant körökben ezeket a lépéseket elégségesnek tartják, ha úgy igaz lenne valami fennforgó hírekből. A Kisantant ezen határozatát közölte a Népszövetség titkárságával, továbbá Francia- és Angolország és a Vatikánnal is. A Vatikánt azért értesítette elhatározásáról a Kisantant, mert nyilvánvaló, hogy a Vatikánnak a Habsburgokra nagy befolyása van. Ezzel szemben Budapesten hivatalos helyről kijelentik, hogy a Habsburgok visszatéréséről szóló hírek nem helytállóak. Zita királyné november huszadikára, vagyis Ottó tizennyolcadik születésnapjára meghívta magához a magyar legitimista főurakat gróf Apponyi Alberttel együtt, hogy a nagykorúsítási családi ünnepélyen jelen legyenek. A magyar urak közül többen el is utaztak Belgiumba, — részt vettek a családi ünnepen.

A fasizmus reorganizációja Olaszországban. Az olasz minisztertanács két javaslatot fogadott el, amely törvényjavaslatokat a hadügyminiszter terjesztette elő. Az egyik arról szól, hogy folyó év október 1.-től kezdődőleg minden tizennyolc éves ifju tartozik hadkötelezettségre jelentkezni. — A másik törvényjavaslat a fasiszta szervezeteket akarja megtisztítani azon elemektől, amelyek ellen egy vagy más oldalról kifogás emeltetett.

Németország és Csehszlovákia között ellentétek merültek fel a légi közlekedés miatt. Bizonyos vonalakon nem engedi meg egymásnak a légi közlekedést a két állam. Ez a kölcsönös ellenkezés már egy év óta tart s úgy látszik, még az idén sem lesz vége. Hasonló képen ilyen ellentétek az állapotok Csehszlovákia és Lengyelország között is.

Halott idegenben.

Messze idegenben
Egy sírgödört ásnak,
Szép munkás-gyerekek,
Nem renyhe mágnásnak.
Beteg se volt szegény,
Ugy ment a halálba,
Pedig óh, hogy vágyott
Az édes hazába!

Messze idegenben
Búsán énekelnek,
Koporsója mellett
Egy halott gyerekek.
Éppen haza gondolt,
A halál úgy érte,
Pedig számtalanszor
Imádkoztak érte . . .

Messze idegenben
Egy sir olyan árva:
Nincsen, ki virágot
Ültessen reája.
Dísztelen keresztje,
Talán név sincs rajta,
Pedig egy bús anya
Zokogva siratja . . .

Messze idegenben
Száll a vándorfelhő;
Vajjon megtalálja,
Hol a kis temető?
Üzenet a szárnyán:
„Édes fiam, szentem,
Téged fog keresni
Örökké a lelkem . . .”

— Galinsky. —

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. NOVEMBER hó 30 nap 49 hét

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
30 Vasár.	I. Adv. András	András ap.
DECEMBER		
1 Hétfő	Áll. egy. ün. Bibiana	Áll. egy. ün. Aurelia
2 Kedd	Bibiana	Aurelia
3 Szerda	Kav. Ferenc	Kassina
4 Csüt.	Borbála	Barbara
5 Péntek	Sabas.	Abigail
6 Szomb.	Miklós	Miklós

Vásárok:

1. Ormož, 2 Verzej, G. Lendava, 4. Štrigova, 6. M. Sobota, Dolenci, 7. Selo, Ljutomer.

Időjárás:

Langyos meleg, szellőkkel.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	140—
"	Rozs	"	110—
"	Zab	"	190—
"	Kukorica	"	130—
"	Köles	"	80—
"	Hajdina	"	105—
"	Széna	"	60—80
"	Bab cseres.	"	300—
"	Vegyés bab	"	200—
"	Krumpli	"	40—70
"	Lenmag	"	480—500
"	Lóhermag	"	1000—1400
Bika	7-50	8.—	8-50 9.—
Üsző	7.—	7-50	8.— 8-50
Tehén	3.—	—	— 6.—
Borju	—	12.—	— 13.—
Sertés	—	12.—	— 12-50
Zsir l-a	—	—	20.— 25.—
Vaj	—	—	— 30.—
Szalonna	—	—	— 18.—
Tojás 1 drb.	—	—	— 1-25

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9-1275 sfrk.	100 Doll. (E. A.) adnak itt 5530 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	" " 4500 "
100 Márkáért	" " 1330 "
100 Frankért (Páris)	" " 129 "
100 Pengőért	" " 990 "
100 Schil. (Bécs)	" " 798 "
100 Cseh kor.	" " 168 "

Remen Lenke lakodalma.

— Novella. —

Irta: Kasza Vilmos.

Isten hozta mihozzánk kedves Uramöcsém! Oly ritka vendég vagy nálunk, mint a fehér holló, pedig most nem kell menni sem törökre sem tatárra, hollós Mátyásunk a Bakonyországban üzi a királyi vadat a pogány török helyett. Csak tessék Uramöcsém! Tekintsük meg a szőlőt, az idén jó szüretre van kilátásunk a Somlón. Nagyon hiányzik a féfi kéz, kedves Uramöcsém. Ahol nincs férfi a háznál, ott minden ebek harmincadjára kerül.

— Itt az alkalom — gondolta Hosszuthóti. Soha jobbkor.

— Kedves asszony néném, ha méltónak tartana Lenke kezére, én úgy megbecsülném asszony néném minden vagyonkáját, mint a saját magamét. Lenkével én lennék a legboldogabb ember a világon.

Mintha darázs csipte volna meg szepegő leánykát. Hol piros lett fületvéig mint a csipkerózsa bogyója, hol meg elhalványodott mint az őszi kikerica.

Kata asszonynak szemei sugároztak az örömtől.

Azt hiszem Lenkének sem lehet kifogása ellene, ha a Hosszuthóti címer egyesülni fog a Kemenék címerével.

Édes néném, én nem is gondolkodtam még jövődöm felett. A házasság nem tréfa dolog. Külömben is ráerek még, édes nénikém.

Tudom, hogy te inkább várnál talán itéletnapig Esseghváryra, arra a bakonyi vademberre. Hallottam Hosszuthóti véleményét arról a dörmögő vandemberről. Vedd tudomásul, én vagyok anyád, anyád helyett, — azt akarom hogy életemben lássam még, kire bizom a Kemenék vagyona, oda nem ülhet be mindenféle himpellér ember.

Lenke nagyon engedeles leány volt. Korán árvaságra jutott; attól fogva atyai nagynénje nevelte. A családi vagyonukat lefoglalta még Zsigmond király, Kemenék ösét kivégeztette Konttal és harminc társukkal hajthatatlan kemény nyakuk miatt. Azóta a család a gazdagabb rokon ágaknál éldegél kegyelemből. Jól tudta ezt Lenke, nem volt szíve ellenkezni jó nénjével, akire férje után tetemes vagyon maradt hátra. Gyermektelen asszony volt, már férje idejében úgy végrendelkezett, hogy vagyonuk örököse Lenke legyen.

— Akaratod szent előttem, kedves jó nénikém. Te tudod legjobban

mi előnyösebb nekem. Legyen úgy, amint Te óhajtod.

— Mégis okos kisleány vagy Lenke. Nézd a Hosszuthóti gazdaságát, akkora ez mint egy kiskirályság; se szeri se száma marháinak, téged tejből vajban fog fürösztetni. Az, hogy ősei tótok voltak? Istenem, hát van abban valami? A tót is csak ember-számba megy, kivált ha olyan finom és gazdag ember, mint a Hosszuthóti András.

Lenke gondolatai Esseghvárótt jártak. Mit fog szólni az a talpig egyenesdtekeru ember. Amit Hosszuthóti nyelvedett, az csak ráfogás, undok rágalom. Ismerte ő Esseghvárótt jól. Nem becsülte volna Kinizsi a hadverő vezér, ha gyávaságon érte volna valaha.

Hosszuthóti nagyokat nyelt a nénike előadása alatt, kidurodó ádámcsutkája hol fel, hol leszaladt gémynyakán. Kezet csókolt az ősz matrónának, égre földre esküdzött, hogy Lenkét a világ legboldogabb asszonyává teszi. Lenkére fölemelte szürkés macska szeméit, ábrándos rajongással, hosszú hideg ujjával érintette a remegő leány rózsás kezét, mintha kővi vipera tekerődött volna Lenke ujjai közé: megrázkódott, földre süttötte könnyes szeméit.

— Előfizetők! A következő számok egyikébe kitöltött postabefizetési lapot helyezünk az előfizetőinknek. Amilyen udvariasan, olyan sürgősen kérjük Önöket, hogy a reájuk irt összeget azonnal fizessék be, mert hiszen nekünk is vannak tartozásaink, kötelezettségeink, amelyeket ki kell fizetnünk. A nagyobb összeggel hátralékban levőket különösen kérjük, hogy az év végéig okvetlenül fizessék meg tartozásukat, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk ügyvéd útján behajtani a járandóságainkat. Tehát egyelőre csak kérünk!

— Forgó szél (Tornádó) vonult át Murszka Szobotán múlt vasárnap 3/4 12-kor. Már három napja déli meleg szél fújt. Ez a kellemes langyos levegőáramlás délelőtti sétára ingerelte az embereket, akikhez vegyültek a templomból jövők száza. Utcahosszat nagy tömegben imbolygott a nép. A szél hirtelen erősödött és pedig lökészerűen. Pár másodperc alatt azonban oly erős viharrá nőtt, hogy besötétedett az átláthatatlan porfelhőtől. Az uccán nem guruló, hanem repülő kalapokat, kalapot vesztett száguldo férfiakat, rohanó, ruhájukat lefelé gyűrő nőket lehetett látni. Az utcai árusok csomagoló papirosai szerteszét bomolva röptek délről északi irányban. Ablakok, kapuk csapdosó zörgése, dörrenése, az emberderék vastagságu fág hajlongása, a vihar süvítő hangja, az ablak üvegjén kopogó betördeit faágak és a zörgő kavics szemek rémületet gerjesztettek. És midőn a vihar a tetőfokra hágott, a háztetőkről lefujta a lazábban levő sindelyeket, amelyek nagy csobbanással sokfelé törve terültek el a földön és a fák derékban törtek, avagy kifordultak gyökerestől a földből, az uccán egyetlen embert látni nem lehetett. Egy két perc mul-

— Életem, vagyonom mind a lábaidhoz rakom, Lenke. Kiráynévá teszek birodalmamban.

— Köszönöm. Ne feledd, hogy nem minden király visel aranykoronát, sokszor tövisből fonódik a királyi korona.

Az őrtoronyból kürtszó hallatszott alá. Jelezte, hogy vendég érkezik. Hosszuthóti ösztönszerűleg érezte, hogy a Somló keleti oldala felől viharfelhők tornyosultak, amelyek tele vannak vilámlással, mennykü lecsapással; ideges kapkodással mentegődött a hölgyek előtt, hogy ott-hon mulaszthatatlan dolga van, rávette magát meklenburgi kancájára, csatlósaival sebes iramban vágatott el a vár alól. A Torna partján vívó uton hosszú uszályban porfelleget hagyva maguk után. Az öreg nagyasszony boldog mosolygással nézte a tova tűnő porfelleget. A mai nap életében egyike a legkedvesebb napnak, oly nyugodt volt a lelke a jó öregnek, már Lenke sorsáról sikerült gondoskodnia és milyen nagy szerencse. Az ország egyik leggazdagabb asszonya lesz Lenkéből.

Lenke kebléből mély, nehéz sóhajtas szakadt fel, a sóhajtas messze napkeletfelé száldogált a Bakony rengetege felé . . .

(Folyt. köv.)

va a szél megfordult és ellenkező irányban süvített közben egyre gyengült. A csoportokban, sűrűn egymás mellett vonuló varjakat a vihar úgy szétszórta és annyira meghempergette őket, hogy a szemlélő az első pillanatra valamely magasan levő repülőgépről leszórt fekete papiroslapoknak nézte őket. Az örvénylő levegő oszlop északnyugatról délkeletre haladt. Az örvénylés (forgás) felülről nézve az óramutató járásának irányában történt, ami elég ritka; rendszerint ellenkező irányu szokott lenni. A tornádó három percig tartott csak. A kidöntött 15-20 fán kívül nagyobb kárt nem okozott.

— **Rablógyilkosság Csakovecen.** Csakovecről jelentik: Kedden este fél hat tájban, néhány lépés távolságban a csendőrlaktanya közelében az arra járók vértől elborítva egy földmives kinézésű emberre akadtak, kinek ruházatáról azonnal meg lehetett ismerni, hogy prekomurjei. Este fél hat után Holetics Iván kőműves, aki a Kirfeld építési vállalkozónál van alkalmazva, mint napszámos, másik két társával hazafelé igyekezett. Az első szürkületben a csendőrlaktanyától 200-300 lépésre a macskoveci ut, (mely a Draskovics utca meghosszabbítása) mellett egy embert vettek észre, aki ott foglalatoskodott a szántóföldön. Holetics oda szólt pár lépésre hátrább jövő társaihoz „Nini egy ember csapdát állít fel a nyulaknak.” Mikor az ismeretlen ezt meghallotta felugrott és vad iramban elrohant a szvetihelenai országut felé és a sötétben nyomaveszett. Mikor a munkások arra a helyre értek, ahol az ismeretlen állott rettenetes látvány tárult szemük elé. A szántó földön 6 lépésre az uttól egy vérbe fekvő egyént találtak, aki még hörgött és félig be volt takarva trágyával, melyet a közelből hordott össze a gyilkos. A szántóföldön a közelben, csak egy öregember távozott, aki azonban semmi gyanusát nem vett észre. Jelentést tettek a csendőrségen, ahonnan azonnal őrjárat indult a színhelyre. A járőrből hazafelé tartó Szmolcsics alörnmester már elhaladott a holttest mellett, amikor találkozott a szembefövő őrjáratával, akitől értesült a történetekről. Azonnal átvizsgálták a meggyilkolt zsebeit, ahol egy zsebórát, zsebkést és egy orvosi receptet találtak. De a zsebeken észrevehető volt, hogy abban valaki már keresgélt. Holetics és társaival az alörnmester nem találkozott, mert a régi grófi tégláégetőnél véletlenül kikerülték egymást. Azonnal néhány csendőrorjáratot indítottak, akik utközben sok fontos adatot állapítottak meg a gyilkos személyleírására vonatkozólag, melyet egyelőre a nyomozás érdekében nem közlünk. Mivel kedden Csakovecen országos vásár volt, számosan jöttek Prekomurjéből és ezek amikor meghallották a szerencsétlenséget, tömegesen keresték fel a színhelyet. A nézők közül többen ráismertek a már puffadásnak indult holttestben Zsaleg Iván Lipa község, alsólendvai járásbeli földmivesre, aki a vásárokból szokta a marhákat hajtani, ugyan ez a név állott a zsebben talált recepten is,

melyet egy beltincei orvos állított ki. Sikerült a nyomozás során megállapítani, hogy Zsalegnél 3600 és egynéhány dinár volt, melyen tegetet akart venni. Valószínűleg Masskovec község közelében találkozhatott összegyilkosával, aki valamely módon a mezei utra csalta és orvul végzett áldozatával, majd kirabolta. Reggel a bizottság szállt ki, melyen részt vett Vuletics Markó vizsgáló bíró, Branko Vukdragovics törvényszéki jegyző, Gregorek szolgabíró, valamint Dr. Ilijanics és Purics orvosok, akik felboncolták a holttestet és megállapították, hogy kemény élestárgyal, fókos, csákány vagy hasonlóval verték agyon. Szerdán reggel megérkezett, a meggyilkolt felesége, akit a bíróság kihallgatott, majd elvezették az asszonyt kislával együtt a temetőbe, hol utolsó bucsút vett élete párjától, azután eltemették.

— **Mulatságos jelenetek a tornádó alkalmával M. Szobotán.** Egy biciklista rettenetesen nyomta a gépet szél ellen... végre nem ment sehogyan sem! Meg akart fordulni. Forduláskor a szél oldalt kapta a biciklivel együtt lefektette a földre. Bármennyire igyekezett nagy kabátját a fejről letolni, hogy a biciklilet megfoghassa s fölkelhessen, a legnagyobb megerőltetése mellett sem sikerült. Ezért kifordított kabátjával betakartan fekve maradt s annyira nevetett, hogy már emiatt sem birt volna fölkelni. A szél után haladók majdnem egymás hátára bicikliztek. Sipoltak a fékek, de a kerék csak szaladt. Egy sétáló nagyon erősen hátradülve ijedten menekült... amde a vihar egy-egy pillanatra hirtelen megállott az ember egyensúlyt veszítve a földre ült. Amidőn előrehajolva föl akart kelni a kabát alja mint a vitorla felcsapódva a szél hátulról akkorát lökött rajta, hogy majdnem orra bukott, ezért néhány lépést akarva nem akarva négy kézlábon ment. A nők ruhája mint egy varázsszóra derékig emelkedett. Nem használt a megfordulás, sipitgatás, szaladás a kapuszínekbe, melyeknek kapuit négyen sem bírták kinyitani, annyira nyomta belülről a szél. Csakhamar szélcsend lett s az ijedt arcok mosolyra derültek. A letördelt faágak szerte szét hevertek az uccán.

ORSZÁG-VILÁG.

— **A király ajándéka.** Öfelsége a király 10.000 dinárt adományozott egy szlovén családnak a Drávai bánág Rozsna nevű falujában. Kozole Márton és felesége Mária azért kapták ezt az ajándékot, mert tizenhét élő gyermekük van, és pedig tizenegy fiú és hat leány.

— **A francia tengerészeti léghajó — a V. 10. elpusztult.** A léghajó, amely hatvan méter hosszú volt, utban volt, hogy megkeresse a német óriási repülőgépet, amely nem adott magáról rádió-jelzést utjáról. Ez ugyan is Amerikába szándékozott repülni, de utjáról lemondott. A francia léghajóban gázömlés történt s ennek következtében lezuhant. Szerencse volt

hogy a parancsnoknak volt annyi lélekjelenléte, hogy a motorokat leállította s így robbanás nem történt. Súlyosabban csak a léghajó parancsnoka sérült meg, de könnyebb sérüléseket mindenki szenvedett, aki a éghajón volt. A léghajó gondolája teljesen összetört, váza pedig súlyosan megrongálódott. A léghajó három ezer köbméter tartalmu s félmerek rendszerű volt.

— **A pristinaí özvegy.** Pristinában az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a rablási esetek. Végre a szigorú nyomozások alapján kiderült, hogy a rablásokat egy hat tagból álló banda követi el s ennek a bandának a feje egy Romanovics Szabija nevű fiatal, özvegy muzulmán asszony, kinek a banda mind a hat tagja a szeretője volt. Végre is az egyik féltékeny tolvaj árulta el az egész társaságot, s közülük háromat azonnal elfogták de három megszökött.

— **Vesztségben halt meg egy kisfiú.** Jovanovics Pera szvetijovani gazdálkodó hat éves kislát megharapta egy kóbor kutya. A bajnak nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot, de később a fiún, kitört a retentő betegség s óriási kinok között meghalt. A fiu agyvelejét Beográdba küldték megvizsgálás céljából.

— **Halál a körvadászaton.** Sombor mellett a szentiváni erdőben körvgdászát volt. A vadászokon kívül ott voltak lesipuskások is a környékbeli gazdák sorából. Ezek egyike a másiknak mutogatta, hogyan kell nyulat löni miközben a társát oly szerencsétlenül lőtte hasba, hogy az sérülésébe belehalt.

— **Angol segítség pénzért.** A Do. X. német óriási repülőgép amerikaiába szándékozott utja közben Angliában leszállt ott három napig időzött. Ez alkalommal angol részről a repülőgép körül sokan foglalatoskodtak s ezért most az angol hatóságok 1100 angol fontot számítottak fel. Az összeg megfizetését a Do. X. parancsnoka megtagadta azzal, hogy egy szerencsétlenül járt angol tengeralattjáró hajónak a német vizeken szintén volt része német segélyben, de ezért senki sem számított fel semmit sem. Különben is ilyesmi nem szokás, de nem is itlé.

— **A halálbüntetést kísérletképpen öt évre felfüggesztik Angliában.** A halálbüntetés tanulmányozására kiküldött bizottság javaslata alapján a megfelelő törvény meghozataláig minden egyes esetben kegyelmet fognak gyakorolni halálbüntetés helyett.

— **Oroszországban ismét összeesküvést fedeztek fel.** Az összeesküvésnek legmagasabb állásokban levő személyek voltak a vezetői, köztük Szürcev, a népbiztosok tanácsának elnöke, Blüher tábornok, a keleti hadsereg parancsnoka s még sokan mások. Ezek most mind a GPU fogságba kerültek.

— **Difteritus baktériummal oltott be egy amerikai orvos tövedésből 49 kisgyereket.** A beoltottak közül 16 meghalt a többinek állapotja pedig életveszélyes.

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 30. novembra
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

Devojka na križu

Tragedija jedne mlade i nevine djevojke u 7 činova.

U glavnim ulogama:

Evelyn Holt, Valerie Boothby,
Ernest Verebes, Livio Pavanelli.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor 10 Din. in III. prostor 5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

— **Kis csöppség.** Még törpének is kicsi. Egy londoni kórházban született egy igazán kicsi baba. Sulya 80 dekagram, hosszúsága 25 centimeter. Teljesen egészséges és jól fejlődik. Az orvosok csodájára járnak. Minden fél órában kap egy csepp vízzel higított konyakot. Vattába burkolva alszik s üveg melengetőkkel van körül rakva. Egy tenyérben könnyen elfér. A kicsike apja 22, — az anyja 21 éves.

— **Magyarország harmadik lett a newyorki nemzetközi katonatiszti lovagló versenyen.** A magyar csapat tagjai Manalotti Lajos huszárezredes, Schanrek Oszkár huszárfőhadnagy és Endrödy Ágoston tüzérfőhadnagy voltak. Első lett Németország, második az Egyesült Államok, harmadik Magyarország csapata.

— **A szuboticaí vasuti csendőrség letartóztatta a zágrábi vonat vezetőjét.** Vinkovics Martin vonatvezetőt tetten érték s az a gyanu ellene, hogy már régebben állandóan lopkodta az utasok csomagjait.

— **Newyorkban naponta átlag három merénylet történik,** de a merénylők szabadon járkálnak, mert az áldozatok nem mernek vallani a banditák ellen. A kriminalogia társaság jelentése szerint október hónapban Newyorkban nyolcvankilenc gyilkos merényletet követtek el. A merényletek közül harmincöt halállal, a többi súlyos sebesüléssel végződött. A merényletek közül tizenkilencet szeszcsempészek követtek el. A merénylők közül egyetlen egyet sem tartóztattak le. A rendőrség tehetetlen, mert az életben maradt áldozatok nem mernek vallani merénylőik ellen.

— **Az amerikai alkohol bizottság a szesz tilalom mérsékelését nyitott ki javasolja.** A bizottság azt javasolja, hogy engedjék meg a 4 százaléknál nem nagyobb alkohol tartalmu bor és sör fogyasztását, illetve árusítását. Az árusításra vonatkozólag ajánlják az angol rendszert. Angliában szeszes italok árusítása igen szigorú feltételekkel van kötve s a szeszes italok kiszolgálása csak bizonyos órákig van megengedve.

Dr. Černe Ferdo ügyvéd

ezennel tudomásul hozza, hogy ügyvédi irodáját Dolnja Lendavan a Toplak János kereskedő házában (az evangélikus templommal szemben) megnyitotta.

Torma.

Jól ismeri.

Egy orvoshoz beállit az anyósa s panaszkodni kezd, hogy:

„Nem jól vagyok, — gyomorgörceim vannak, a hányás is ingerel! Nézze meg csak a nyelvemet!”

„Felesleges, kedves mama, — a nyelvét már igen jól ismerem!”

Divatkereskedőnél.

Egy hölgy belép a divatkereskedésbe s emígy szól:

„Kérem, azt a ruhát ott a kirakatban, szeretném felpróbálni!”

„Bocsánat, azt nem engedhetem meg! Talán itt bent, külön helyiségben célszerűbb lenne. Azt hiszem, hogy csődület lenne az utcán, ha a kirakatban méltózatnék próbálni!”

Éjjel . . . nappal!

Ha valaki este berug s egy kicsit kirug a hámból, akkor azt mondják rá:

„Jó fiu volt tegnap!”

Ha nappal rug be s énekelni kezd, akkor azt mondják rá:

„Ez egy részeg fráter!”

Közgazdaság.

Magyarországon szövetkezetbe tömörültek a termelők és feldolgozott termékeiket közvetlenül juttatják el a fogyasztókhoz. Budapesten az értékesítő szövetkezet először is gazda kenyeret süttetett. Első kísérletre száz métermázsza kenyeret sütöttek, de ezt a közönség valóságos szét kapkodta, mert olcsóbb volt mint a félbarna kenyér és sokkal jobb. Kicsinyben, üzletekben 30 fillér, nagyban a gyárban 27 fillér volt a kenyér ára. Lisztet is árusítanak 6—10 fillérrel olcsóbban mint a boltokban. A közönséget alig bírják kielégíteni, folyton nagyobb készletekre van szükség. Most már nemcsak kenyeret, hanem tejet, vaját, bort is fognak árusítani. A gazdák maguk végzik az árutást is, azért adminisztrációs kiadásai nincsenek. A szövetkezetnek eddig 9700 tagja van. A közönség nagyon örül az újításnak.

Illatosabb lett a Vardar és a hölgy közönség részére elegáns Mignon cigaretták kerültek for-

galomba. Nagy gondot fordít a dohány jövedék a cigaretták csomagolására.

A jugoszláv borok iránt nagyobb érdeklődés nyilvánult meg Németországban. A berlini jugoszláv-német kereskedelmi iroda jelenti, hogy Németországban, különösen Hamburgban és Hannoverben nagy érdeklődés nyilvánult meg a jugoszláv borok iránt. Az iroda azért most nagy számú import cég címét küldte meg jugoszláviába, hogy ezek a cégek érintkezésbe léphessenek az idevaló bor exportőrökkel.

A szovjet dumping hatása a jugoszláv erdőhitelemelésre. Az orosz dumping súlyosan érinti a jugoszláv erdőipart is. Az erdőügyi miniszterium több nagy kiterjedésű erdőt nem tud most oly áron kitermelésre bocsátani, mint amilyen árát kínáltak ugyanazon cégek ezelőtt pár hónappal. Most azt tervezik, hogy az erdőket nem adják egy tagban, hanem kis parcellákban a környékbeli lakosságának s így valószínűleg nagyobb árt fognak elérni s azonkívül még sok száz embernek lesz keresete is.

NOVA AUTOTAKSA

Moderni zaprt auto. Vozi vsaki čas in v vsako smer.

SOLIDNE CENE!

Vsem se najtopleje priporoča

KAMAN LUDVIK
MURSKA SOBOTA.

Postaja hotel KRONA.

A klagenfurti kereskedelmi kamarára érdeklődik a jugoszláv gabona piacon. Különösen a jugoszláv kukorica és buza iránt nyilvánul meg nagyobb érdeklődés.

Leggyorsabb és legmodernebb vasúti mozdonyok. A berlini Borzika gyár most mutatta be egy vegyes német-jugoszláv szakértő bizottság előtt az első új mozdonyt, amely óránként száztíz kilométeres sebességet fejt ki s mégis szén és olaj fogyasztása egészen normális. A gép tizenhárom és fél méter hosszú, három szabad és három kötött tengelye van, két cilindere és súlya a tenderrel együtt százhatvan tonna. A jugoszláv állam harminc ilyen mozdonyt rendelt a jóvátételi számlára s ezeket a német gyár fokozatosan fogja leszállítani.

A gabona kereskedelem monopolizálása. A kormány tervezi a gabonaneműekre vonatkozólag az egyedárusítást, hogy a gabona kereskedelmet megmentse s a mai nyomasztó helyzetet segítsen. A monopolizálást úgy tervezik, hogy a gabonát kétszáz dináros árban össze vásárolnak s kevés áremeléssel eladnak a malmoknak. Az

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tartok mindenféle fényképeseti cikkeket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!

igy származó többletből lenne pótolva az a veszteség ami a kivitelnél állana elő. Mivel a hazai fogyasztás 80%, a kivitel 20%, tehát károsodás nem fordulna elő, a gazdák pedig jobb árt érnének el a mai 200 dináron aluli árakkal szemben. Általános a vélemény, hogy a monopolizálás könnyen végrehajtható.

Angolországban kielégítőnek tartják Magyarország gazdasági helyzetét. A magyar kincstári jegyek kibocsátásánál a kölcsönadók a legnagyobb készséggel állottak a magyar kormány rendelkezésére anélkül, hogy külön biztosítékot követeltek volna. Ez azt bizonyítja, hogy Magyarország visszanyerte Anglia és egyéb országok előtt kedvező helyzetét. Ez pedig elsősorban a magyar pénzügyek kedvező helyzetének tulajdonítható. A világ a magyar ipar és mezőgazdaság iránt teljes bizalommal viseltetik.

Magyarország elektromos hálózatát egy olasz tőke csoport akarja kiépíteni. Még más nagy fontosságú ipari és kereskedelmi kérdésekben is eredményes tárgyalások folytak a magyar és az olasz kormány képviselői között.

Legszebb ajándék a fénykép!!!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy fényképfelvételeket készítek bármilyen időben, este villanyfénynél is.

4 drb. fénykép igazolványra csak 10 dinár.

Fénykép nagyításokat elfogadok. Árak nagyság szerint 25 - 200 din.-ig.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri.

Foto REESCH
MURSKA SOBOTA.

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok

legjobb **Kerékpárok**
világhírű **Varrógépek**
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésében

Murska Sobota.

Halo! Halo!
Moderni auto!
Solidne cene

NOVA AUTOTAKSA

pri
JOSIP TURK
ml. sin gostilničarja
Murska Sobota
Cerkvena ulica 1.

Magyar és vend

naptárak
kaphatók

HAHN IZIDOR
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.

Értesitem

a n. é. közönséget, hogy **vizhatlan** cipőket **gummi** vagy bőrtalppal készítek; ugyszintén **galosnik** és **hócipők** szakszerű javítását **olcsón** elvállalom.

BEDICS IVÁN, cipész
Murska Sobota (a Fliszár vendéglővel szemben.)

MODERNI AUTO!!

NOVA
AUTOTAKSA!
TRAUTMANN FRANC
MURSKA SOBOTA.
Telefon broj: 30.
MODERNI AUTO!!

Iskolai könyvek

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók

HAHN IZIDOR
papirkereskedésében
MURSKA SOBOTA.